

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Orientering om Højesterets dom af 26. juni 2024 vedrørende indfødsretslovens § 2 (erhvervelse af dansk statsborgerskab ved forældres efterfølgende indgåelse af ægteskab)

1. Højesteret har den 26. juni 2024 afsagt en dom om forståelsen af indfødsretslovens § 2 (erhvervelse af dansk statsborgerskab ved forældrenes indgåelse af ægteskab).

Højesteret har ved dommen vurderet, at det ikke var berettiget, at Indenrigs- og Boligministeriet (nu Digitaliseringsministeriet) ændrede registreringen af sagsøgere danske statsborgerskab. Højesteret har på den baggrund ophævet afgørelsen som ugyldig, og den pågældende er således dansk statsborger.

Det skyldes, at Højesteret har vurderet, at dagældende § 2 i indfødsretsloven må forstås på den måde, at et barns erhvervelse af statsborgerskab ved forældrenes indgåelse af ægteskab ikke var betinget af, at barnets far havde dansk statsborgerskab, da barnet blev født. Det afgørende var således alene, om den pågældende far var dansk statsborger på tidspunktet for indgåelse af ægteskab med barnets mor.

Dommen har betydning for vurderingen af, hvorvidt en række personer er danske statsborgere, herunder for Udlændinge- og Integrationsministeriets behandling af ansøgninger om bevis for dansk statsborgerskab, samt visse registreringer af statsborgerskab i CPR, som henhører under Digitaliseringsministeriet.

Den konkrete sag, som Højesteret har taget stilling til, relaterer sig i øvrigt til undersøgelsen om mulige fejlregistreringer af dansk statsborgerskab i Det Centrale Personregister (CPR), som det daværende Social- og Indenrigsministerium (nu Digitaliseringsministeriet) iværksatte i 2019. Der henvises til Social- og Indenrigsministeriets orientering af 1. maj 2020 til Folketingets Social og Indenrigsudvalg (SOU Alm. del bilag 233 (2019-20)) og til Udlændinge- og Integrationsministeriets orientering af 23. oktober 2023 om opfølgning på gennemgangen i 2020 af mulige fejlregistreringer i CPR (IFU Alm. del bilag 22 (2023-24)).

En anonymiseret udgave af Højesterets dom af 26. juni 2024 vedlægges.

4. oktober 2024

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2024 – 10829

2. Højesteret har på grund af de faktiske omstændigheder i sagen alene taget stilling til forståelsen af reglen i indfødsretslovens § 2 frem til den indfødsretslov, der var gældende i marts 2004, hvor sagsøgeren i forbindelse med forældrenes ægteskab blev registreret som dansk statsborger i CPR.

Bestemmelsen blev senest ændret ved lov nr. 63 af 28. januar 2020 med virkning fra den 1. februar 2020. Ændringen indebar, at det nu fremgår direkte af ordlyden, at bestemmelsen finder anvendelse for ”et barn født før den 1. juli 2014 af en dansk far og en udenlandsk mor”.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den gældende indfødsretslovs § 2 derfor med virkning fra den 1. februar 2020 må forstås på den måde, at det er en forudsætning for et barns erhvervelse af statsborgerskab i medfør af indfødsretslovens § 2, at barnets far også var dansk statsborger, da barnet blev født.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering gælder der således følgende ved et barns erhvervelse af dansk statsborgerskab ved forældrenes indgåelse af ægteskab, jf. indfødsretslovens § 2:

- For ægteskaber indgået inden den 1. februar 2020, er det en betingelse for et barns erhvervelse af dansk statsborgerskab efter indfødsretslovens § 2, at barnets far er dansk statsborger på tidspunktet for ægteskabets indgåelse med barnets mor, og at barnet i øvrigt på dette tidspunkt er ugift og under 18 år.
- For ægteskaber indgået den 1. februar 2020 eller senere, er det ydermere en betingelse, at barnets far er dansk statsborger på tidspunktet for barnets fødsel.

3. Dommen har betydning for både allerede afgjorte og verserende sager i Digitaliseringsministeriet og i Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Digitaliseringsministeriet har i den forbindelse oplyst, at Digitaliseringsministeriet har truffet afgørelse om ændring af registrering af dansk statsborgerskab i CPR i 22 sager, der er sammenlignelige med den sag, der har været genstand for prøvelse ved Højesteret.

Digitaliseringsministeriet er – under inddragelse af Udlændinge- og Integrationsministeriet – ved at afklare, om de pågældende i lyset af højesteretsdommen må anses for at være danske statsborgere, og om Digitaliseringsministeriet i så fald skal foretage den relevante ændring af statsborgerskabet i CPR.

Digitaliseringsministeriet har desuden orienteret landets kommuner om højesteretsdommen og henledt opmærksomheden på dommens betydning for kommunernes registrering af statsborgerskab i CPR.

4. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan, for så vidt angår behandlingen af konkrete sager på ministeriets område, oplyse, at ministeriet i forbindelse med ansøgninger om bevis for dansk statsborgerskab fra personer, hvis forældre har indgået ægteskab før den 1. februar 2020, har administreret indfødsretslovens § 2 på den måde, som Højesteret nu har underkendt.

Der kan således være yderligere tilfælde, hvor Udlændinge- og Integrationsministeriet uberettiget har meddelt afslag på udstedelse af bevis for dansk statsborgerskab under henvisning til, at ansøgerens far ikke var dansk statsborger på tidspunktet for ansøgerens fødsel.

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan hertil oplyse, at statsborgerskab efter indfødsretslovens § 2 erhverves ex lege, dvs. automatisk ifølge lov. Det vil derfor allerede af den årsag ikke være muligt for ministeriet at identificere samtlige tilfælde, hvor et barn er omfattet af den i dommen omhandlende situation og dermed har erhvervet dansk statsborgerskab. Det skyldes, at der ikke nødvendigvis har været en sag til behandling i Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Det er ikke muligt for Udlændinge- og Integrationsministeriet at foretage en generel søgning i allerede afgjorte sager med henblik på at identificere tilfælde, hvor ministeriet uberettiget har meddelt afslag på udstedelse af bevis for dansk statsborgerskab i medfør af indfødsretslovens § 2 under henvisning til, at ansøgerens far ikke var dansk statsborger på tidspunktet for ansøgerens fødsel.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vil derfor orientere om dommen og retsvirkningerne heraf på ministeriets hjemmeside og samtidig orientere om muligheden for at anmode om genoptagelse af sager om udstedelse af bevis for dansk statsborgerskab. Orienteringen vil også blive sendt til danske ambassader og repræsentationer i udlandet samt foreningen Danes Worldwide.

5. Dommen har endelig betydning for 12 konkrete ansøgninger om erhvervelse af statsborgerskab ved naturalisation, idet 12 personer, der i forbindelse med ovennævnte sag om fejlregistreringer i CPR har fået ændret deres registrering i CPR fra dansk til fremmed statsborger, er blevet vejledt om muligheden for at indgive en ansøgning om dansk statsborgerskab ved naturalisation, som de efterfølgende har søgt om. Udlændinge- og Integrationsministeriet har identificeret de relevante sager.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er ved endeligt at afklare, om de pågældende i lyset af højesteretsdommen må anses for at have erhvervet dansk statsborgerskab ved forældrenes indgåelse af ægteskab. Ministeriet vil orientere de pågældende om dommen samt vejlede om sagens videre forløb. I de tilfælde, hvor ansøgeren vurderes allerede at have været dansk statsborger på ansøgningstidspunktet, vil ministeriet foranstalte et eventuelt indbetalt ansøgningsgebyr tilbagebetalt.

6. Jeg har noteret mig, at det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at det efter den gældende retstilstand er en forudsætning for et barns erhvervelse

af dansk statsborgerskab ved forældrenes eftergående indgåelse af ægteskab, at faren både på fødselstidspunktet og tidspunktet for ægteskabets indgåelse er dansk. Jeg er selvsagt tilfreds med denne retstilstand.

Kaare Dybvad Bek

/

Christine V. Johansen